

PIĘKNA WIEŚ POMORSKA 2021

KATEGORIA: WIEŚ
WIEŚ SWOŁOWO

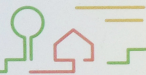

POWIAT
SĘPULSKI

Swółowo. Na drodze do odkryć

SWÓŁOWO
STOLICA KRAINY W KRATĘ

STOLICA KRAINY W KRATĘ

Swółowo (gm. Słupsk, pow. Słupsk, woj. pomorskie) jest jedną z najlepiej zachowanych w Polsce wsi o układzie owalnicowym. Taki układ zakłada, że zabudowania ułożone są po zewnętrznej stronie centralnie położonego placu zwanego nawsiem. Tego typu wsię powstawały od średniowiecza.

Swółowo należy do najstarszych wsi w regionie słupskim. Pierwsze pisemne wzmianki o miejscowości pochodzą z 1230 roku, kiedy to sławiński książę nadał ją zakonowi Joannitów sprowadzonemu do Starego Stawna. Nadanie wsi Żelów lub Zwolów potwierdził w 1240 roku gdański książę Świętopełk II. W dalszym okresie Swółowo było w posiadaniu rodu szlachty pomorskiej m.in. von Below. Następnie wieś przeszła do terytorium Brandenburgii, potem Królestwa Prus. Do czasów uwłaszczenia, czyli do początku XIX wieku, miała charakter czynszowy. Mieszkańcy w niej wtedy kilkunastu wolnych chłopów, płacących podatki do Domy Słupskiej oraz wolny sołtys, który był zwolniony z podatków, odpowiadający za prawo-gospodarczy porządek w miejscowości. Od początku XIX wieku w wyniku reform uwłaszczeniowych w państwie Pruskim chłopcy uzyskali ziemię na własność. W tym okresie wykształciły się czworoboczne zagrody składające się z budynków gospodarczych i mieszkalnych, zamknięte budynkiem bramnym od strony drogi.

We wsi, jak w całym regionie, budowano w sposób charakterystyczny. Budynki mają konstrukcję szkieletową, wykorzystującą drewno, glinę i sianę. Drewniana konstrukcja malowana jest na czarno, a wypełnienia gliniane są białe. Tworzy to wzór czarno-białej kraty. Na Pomorzu Środkowym architektura szkieletowa jest powszechna na obszarze rozciągającym się wzdłuż linii brzegowej Bałtyku. Stąd obszar ten został wykreowany jako markowy produkt turystyczny pod nazwą „Kraina w Kratę”. Wieś Swółowo, posiadająca najpiękniejszy zespół takiej architektury regionalnej, uznano stolicą Kratę.

Wybitnym walorem wsi jest władająca kilkunastoma obiektami Muzeum, prezentujące historię Swółowa. Unikatowy charakter instytucji przegajają się w tym, że znajduje się w żywej wsi. Zabytkowe zagrody zaadaptowano na wystawy i prezentacje historii regionu. Wśród kilkunastu interaktywnych ekspozycji muzealnych można zobaczyć dawne rzemiosła m.in.: ciesielstwo, stolarstwo, tkactwo, kowalstwo. Życie bogatego pomorskiego chłopca z początku XX wieku prezentuje w pełni zachowana Zagroda Albrechta.

W Zagrodzie Inicjatyw Twórczych swoją działalność prowadzi Centrum Kultury i Biblioteka Publiczna Gminy Słupsk. Miejsce to przygotowano na potrzeby działalności lokalnych artystów i rzemieślników. To przestrzeń kultury stworzona do realizacji działań i projektów artystycznych na płaszczyźnie lokalnej i międzynarodowej.

Muzeum w Swółowie oraz Gmina Słupsk rokrocznie organizują wspólnie imprezy i wydarzenia plenerowe m.in. Niedzielę Palmową, Babie Lato - Święto Miodu i Nalewek, Dożynki, Na Świętego Marcina Najlepszego Pomorska Gęsinia, Święto Ziół na Matki Boskiej Zielnej.

Zwiedzający mogą we wsi zasmakować miejscowych produktów: gęsiny w Gospodzie oraz wiejskich serów w serowarni „Stalkiewiczówka”.

Zagroda Albrechta z XIX w.

Kościół pw. Wniebowzięcia NMP z XIV w.

Zagroda bogatego pomorskiego chłopca

- 1 Zagroda nr 15 - ekspozycje, kasa Muzeum
- 2 Zagroda nr 14, dom zagrodnika
- 3 Remiza
- 4 Kościół
- 5 Zagroda nr 8, Albrechta - wystawy
- 6 Gospoda Swółowo
- 7 Stodoła w zagrodzie nr 26
- 8 Dom mieszkalny na nawsiu
- 9 Serowarnia
- 10 Zagroda Inicjatyw Twórczych

ZAPRASZA

Muzeum Kultury Ludowej Pomorza w Swółowie, Gmina Słupsk - Zagroda Inicjatyw Twórczych
Godziny otwarcia: sezon letni: **poniedziałek - niedziela**, poniedziałek wstęp wolny (czynna jedna zagroda): **10:00 - 16:00** ¹⁾ pozostałe dni **10-18:00** ¹⁾
sezon jesienno - zimowy: **wtorek - niedziela: 10:00 - 16:00** ¹⁾
wtorek wstęp wolny (czynna jedna zagroda)
¹⁾Aktualne godziny otwarcia na: www.swolowo.pl

WYDARZENIA CYKLICZNE

Dziecięca Zagroda (lipiec)
EtnoBałtica - Festiwal Kultury Ludowej (lipiec - sierpień)
Zielna, zielna - święto ziół (sierpień)
Plener kowalski (sierpień)
Gminne Święto Płonów (wrzesień)
Babie lato - Święto miodu i konkurs pomorskich nalewek (wrzesień)
Na Św. Marcina najlepsza pomorska gęsinia (listopad)
Jarmark Bożonarodzeniowy (grudzień)

INFORMATOR DO POBRANIA

Informator dostępny w kasie muzeum.

Sieć Najciekawszych Wsi - opowieść o wartościach wiejskiego dziedzictwa
www.siecnaściekawszychwsi.pl

Projekt Polskiej Sieci Odnowy i Rozwoju Wsi realizowany w Swółowie przez gminę Słupsk i Muzeum Kultury Ludowej Pomorza w Swółowie

TRADYCYJNA ZABUDOWA SZACHULCOWA Z BRAMĄ WEJŚCIOWĄ

BRUKOWANE ULICZKI ZACHOWUJĄ KLIMAT TRADYCYJNEJ WSI

POWIAT
SŁUPSKI

OŚWIETLENIE ULICZEK STYLOWYMI LAMPAMI

POWIAT
SŁUPSKI

PRZYKŁAD SELEKTYWNEJ ZBIÓRKI ODPADÓW PROWADZONEJ PRZEZ MIESZKAŃCÓW

ODNAWIALNE ŹRÓDŁA ENERGII DYSKRETNIE WKOMPONOWANE W OTOCZENIE

POWIAT
SŁUPSKI

ODNOWIONA I NOWA ZABUDOWA WSI

POWIAT
SŁUPSKI

MODERNIZUJĄC SWOJE DOMY MIESZKAŃCY DBAJĄ O ZACHOWANIE CHARAKTERU MIEJSCA

POWIAT
SŁUPSKI

TRADYCYJNE OGRÓDKI WIEJSKIE

POWIAT
SŁUPSKI

ZAGRODA ALBRECHTA W MUZEUM KULTURY LUDOWEJ POMORZA

POWIAT
SŁUPSKI

STAW W CENTRUM WSI

BUJNA ZIELEŃ WOKÓŁ STAWU

POWIAT
SŁUPSKI

**OBOK STAWU W CENTRUM WSI ZNAJDUJE
SIĘ PLAC ZABAW DLA NAJMŁODSZYCH**

POWIAT
SŁUPSKI

OBOK PLACU ZABAW W CENTRUM WSI ZNAJDUJE SIĘ MIEJSCE SPOTKAŃ I IMPREZ PLENEROWYCH

CHARAKTERYSTYCZNA BRAMA PROWADZĄCA DO GOSPODARSTWA

POWIAT
SŁUPSKI

OZNAKOWANIE DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ
NAWIĄZUJE DO TRADYCYJNEGO CHARAKTERU WSI

SERY
ZAGRODOWE

KOŚCIÓŁ PW. WNIĘBOWSTĄPIENIA NMP POCHODZĄCY Z XV WIEKU

GOSPODA Z OFERTĄ PRZYSMAKÓW Z GĘSINY

POWIAT
SŁUPSKI

CZYNNE GOSPODARSTWO W ŚRODKU WSI

